

HOOFDSTUK 27

EUROPESE NATIONALE RIJBEWIJZEN

INHOUDSOPGAVE

TITEL	PAGINA
I. ALGEMEEN	3
1. Wat is een Europees nationaal rijbewijs	3
2. De Europese categorieën en de daarmee gelijkgestelde Belgische equivalenten	3
II. REGISTRATIE VAN EEN EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS	5
1. Algemene regel	5
2. Te volgen procedure	5
III. VERIFICATIE VAN ECHTHEID EN GELDIGHEID VAN EEN EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS	5
1. Wanneer is verificatie van echtheid en geldigheid van het Europees nationaal rijbewijs nodig?	5
2. Hoe gebeurt de verificatie van echtheid en geldigheid?	6
2.1. Europese Databank voor rijbewijzen (RESPER)	6
2.2. Echtheidsverklaring	6
IV. HET OMWISSELEN VAN EEN EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS	7
1. Algemene voorwaarden	7
1.1. Wie kan het omwisselen van zijn Europees nationaal rijbewijs verkrijgen?	7
1.2. Welke documenten komen in aanmerking voor het omwisselen?	7
1.2.1. Europees nationaal rijbewijs	7
1.2.2. Attest van aangifte van verlies of diefstal	7
1.3. Welke documenten komen nooit in aanmerking om voor omwisseling?	7
2. Wanneer is het omwisselen verplicht of niet toegestaan?	8
2.1. Rijbewijs zonder administratieve einddatum	8
2.1.1. Hoe zien deze rijbewijzen eruit?	8
2.1.2. Algemene regel	8
2.2. Rijbewijs met een administratieve einddatum	9
2.2.1. Hoe zien deze rijbewijzen eruit?	9
2.2.2. Algemene regel	10
2.2.3. Uitzondering op de algemene regel	11
2.2.4. Brexit	12
3. Procedure van omwisselen	12
V. VOORBEELD VAN EEN OMWISSELING	13
1. Voorbeeld van het omwisselen van een rijbewijs van Gibraltar	13
2. Afgiftedatum	14
3. Einddatum	14
4. Omwisselingscode	15

VI.	VERLOPEN GELDIGHEIDSDUUR	16
1.	Geldigheidsduur van het Europees nationaal rijbewijs is verlopen	16
2.	Geldigheidsduur van een categorie op het Europees rijbewijs is verlopen	16
3.	Geldigheidsduur van categorie groep 2 zonder einddatum of met een einddatum van meer dan vijf jaar	18
VII.	VERVAL	19
1.	Europees nationaal rijbewijs en verval uitgesproken in België.....	19
1.1.	Algemene regel.....	19
1.2.	Opmaak beperkt rijbewijs.....	19
2.	Europees nationaal rijbewijs en verval uitgesproken in het buitenland	19
2.1.	Algemene regel.....	19
2.2.	Het Europees rijbewijs met een einddatum en/of beperkingscode bij categorie	20
2.3.	Voorbeelden.....	20
VIII.	FRANS RIJBEWIJS MET PUNTENSALDO '0'	20
IX.	OPEENVOLGEND OMWISSELEN VAN EEN RIJBEWIJS NA HET VERKRIJGEN VAN NIEUWE CATEGORIEËN IN VERSCHILLENDE EUROPESE LANDEN.....	21
1.	Naar aanleiding van verandering van verblijfplaats.....	21
2.	Zonder verandering van verblijfplaats (ingeschreven in België).....	22
X.	BIJLAGEN	23
1.	Bijlage 1: Attest verklaring op eer	23
2.	Bijlage 2: Lijst van de gebieden en landen die Europese rijbewijzen afleveren	24
3.	Bijlage 3: Omwisselingsprocedure – Checklist.....	26

I. ALGEMEEN

Niemand kan houder zijn van meer dan één Europees nationaal rijbewijs

1. WAT IS EEN EUROPEES NATIONAAL RIJBEDIJS

Het Europees nationaal rijbewijs is elk rijbewijs dat door een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Economische Ruimte wordt afgeleverd (de lijst met landen en gebieden die Europese rijbewijzen afleveren, is opgenomen als bijlage 2.).

De volledige lijst van de Europese nationale rijbewijzen werd door de Europese Commissie vastgelegd (Beschikking 2000/275/EG) en is beschikbaar op volgende website:
https://ec.europa.eu/transport/road_safety/topics/driving-licence/models_nl.

Een rijbewijs wordt pas als Europees beschouwd als dat rijbewijs het recht verleent om voertuigen te besturen die behoren tot de Europese categorieën of tot de hiermee gelijkgestelde categorieën, opgenomen in [punt 1.2.](#) (dit geldt voornamelijk voor de oude rijbewijzen).

VOORBEELD

Een Portugees rijbewijs dat enkel geldig is voor het besturen van een voertuig van de categorie landbouwtrekker (een niet-Europese categorie), wordt niet beschouwd als een Europees nationaal rijbewijs.

2. DE EUROPESE CATEGORIEËN EN DE DAARMEE GELIJKGESTELDE BELGISCHE EQUIVALENTEN

De tabel hieronder bevat alle Europese categorieën, bepaald door Richtlijn 2006/126/EG.

OPGELET:

België heeft de categorie B1 niet overgenomen. Bij het omwisselen van de categorie B1 wordt de code 73 niet vermeld als het Europees rijbewijs eveneens geldig is voor de categorie B.

EUROPESE CATEGORIEËN EN SUBCATEGORIEËN	EQUIVALENTIE BELGISCHE CATEGORIEËN
AM	AM
A1	A1
A2	A2
A	A
B1	B + code 73
B	B
B+E	B+E
C1	C1

EUROPESE CATEGORIEËN EN SUBCATEGORIEËN	EQUIVALENTIE BELGISCHE CATEGORIEËN
C1+E	C1+E
C	C
C+E	C+E
D1	D1
D1+E	D1+E
D	D
D+E	D+E

II. REGISTRATIE VAN EEN EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS

1. ALGEMENE REGEL

REGISTRATIE VAN EEN EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS IS **VERPLICHT BIJ INSCHRIJVING IN EEN BELGISCHE GEMEENTE.**

Een Europees nationaal rijbewijs mag ook al geregistreerd worden wanneer betrokkene nog geen houder is van een van de documenten vermeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998.

2. TE VOLGEN PROCEDURE

De registratie van een Europees nationaal rijbewijs gebeurt in 3 stappen, nl.:

- ondertekening van een verklaring op eer waarin de betrokkene verklaart al of niet houder te zijn van een Europees nationaal rijbewijs ([zie bijlage 1.](#));
- invoering van het Europees nationaal rijbewijs in Mercurius (code 06.22);
- het nemen van 1 fotokopie van het Europees nationaal rijbewijs. Deze fotokopie wordt aan de rijbewijsfiche gehecht.

III. VERIFICATIE VAN ECHTHEID EN GELDIGHEID VAN EEN EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS

1. WANNEER IS VERIFICATIE VAN ECHTHEID EN GELDIGHEID VAN HET EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS NODIG?

- bij het omwisselen van een Frans rijbewijs;
- als de geldigheidsduur van het Europees nationaal rijbewijs verlopen is;
- bij ernstige twijfel over echtheid van een Europees nationaal rijbewijs dat ter registratie of voor het omwisselen wordt aangeboden;
- als het Europees nationaal rijbewijs beschadigd, onleesbaar of tenietgegaan is;
- bij verlies of diefstal van het Europees nationaal rijbewijs.

OPGELET

Een persoon die een nieuw rijbewijs heeft verkregen in een ander Europees land terwijl hij ingeschreven was in België, kan **geen Belgisch rijbewijs vragen met een attest van verlies of diefstal**. Betrokkene moet zich richten tot de overheid van het land afgifte om een duplicaat te verkrijgen ([zie IX.2.](#)).

2. HOE GEBEURT DE VERIFICATIE VAN ECHTHEID EN GELDIGHEID?

2.1. Europese Databank voor rijbewijzen (RESPER)

Onze diensten kunnen de Europese Databank voor Rijbewijzen (RESPER) raadplegen. U moet hiervoor een mail naar onze diensten sturen (buitenlandse.rijbewijzen@mobiliteit.fgov.be).

In het 'Onderwerp' van uw mail vermeldt u het volgende:

- initialen van het land van afgifte van het Europees nationaal rijbewijs;
- naam van persoon in kwestie;
- voornaam van persoon in kwestie;
- geboortedatum van persoon in kwestie.

VOORBEELD: NL/ Bos / Hugo / 01-01-1950.

Stuur in dezelfde mail altijd een scan (recto-verso) mee van het betrokken rijbewijs of een attest van aangifte van verlies of diefstal en van de identiteitskaart (recto-verso).

OPGELET: een opzoeking in RESPER is niet mogelijk voor IJsland en Liechtenstein.

2.2. Echtheidsverklaring

Een echtheidsverklaring kan afgeleverd worden door de overheid van het land van afgifte van het Europees nationaal rijbewijs. Deze echtheidsverklaring mag enkel gevraagd worden als er geen gegevens in RESPER terug te vinden zijn of als de gevonden gegevens in RESPER onvolledig zijn.

IV. HET OMWISSELEN VAN EEN EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS

1. ALGEMENE VOORWAARDEN

1.1. Wie kan het omwisselen van zijn Europees nationaal rijbewijs verkrijgen?

Iedereen die in een Belgische gemeente is ingeschreven en die houder is van een van de documenten vermeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 (zie hoofdstuk 3 Toepassingsveld).

Wanneer een Belgisch rijbewijs wordt aangevraagd, moet niet nagegaan worden of een burger in- of uitgeschreven is in een ander Europees land.

OPGELET

Zolang de geldigheidsduur van het Europees rijbewijs niet dreigt te verlopen, is de omwisseling voor een Belgisch rijbewijs niet nodig. (zie IV.2.2.).

1.2. Welke documenten komen in aanmerking voor het omwisselen?

1.2.1. Europees nationaal rijbewijs

Een origineel Europees nationaal rijbewijs of een duplicaat ervan komt in aanmerking voor omwisseling.

1.2.2. Attest van aangifte van verlies of diefstal

Bij verlies of diefstal van een rijbewijs moet betrokkene steeds een attest van aangifte van verlies of diefstal laten opstellen door de politie. Op basis van dit attest kan er een Belgisch rijbewijs afgeleverd worden.

Verificatie van echtheid en geldigheid van het Europees nationaal rijbewijs is nodig (zie III.2).

OPGELET

Een persoon die een nieuw rijbewijs heeft verkregen in een ander Europees land terwijl hij ingeschreven was in België, **kan geen Belgisch rijbewijs vragen met een attest van verlies of diefstal**. Betrokkene moet zich richten tot de overheid van het land van afgifte om een duplicaat te verkrijgen (zie IX.2.).

1.3. Welke documenten komen nooit in aanmerking om voor omwisseling?

- Een voorlopig rijbewijs;
- Een leervergunning;
- Een attest van slagen voor het rijexamen;
- Een door een rijsschool afgegeven getuigschrift van onderricht of bekwaamheid of ieder ander document.

2. WANNEER IS HET OMWISSELEN VERPLICHT OF NIET TOEGESTAAN?

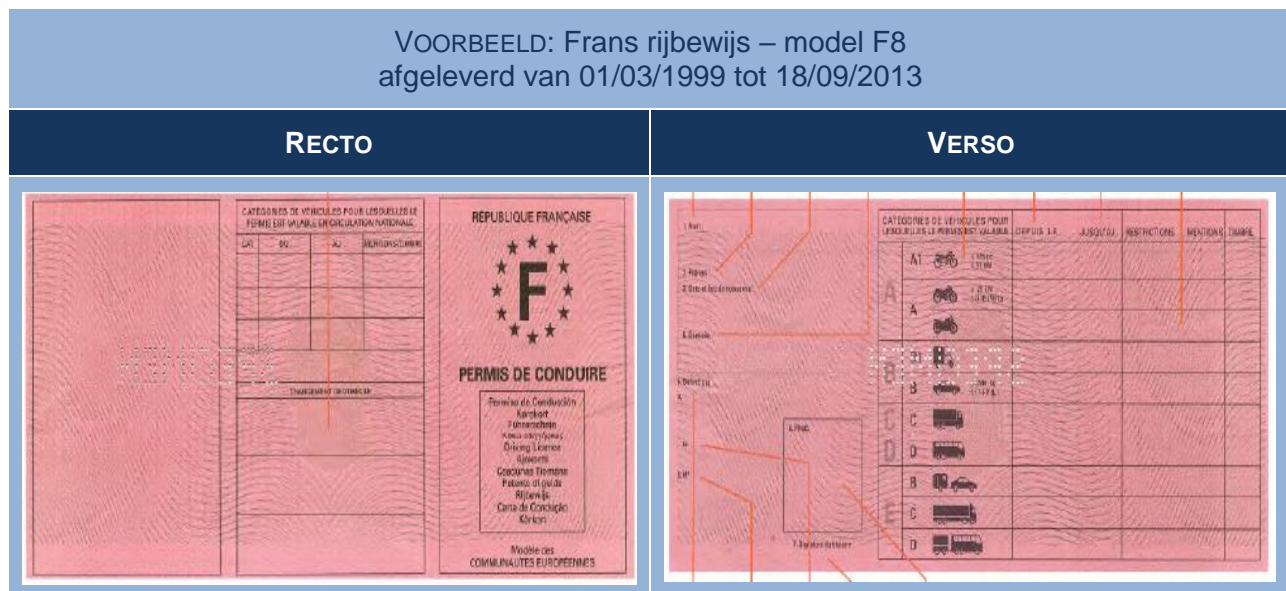
Men mag in België op de openbare weg rijden als men houder is van een geldig Europees nationaal rijbewijs maar er wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- Europees nationaal rijbewijs zonder administratieve einddatum;
- Europees nationaal rijbewijs met administratieve einddatum.

2.1. Rijbewijs zonder administratieve einddatum

2.1.1. Hoe zien deze rijbewijzen eruit?

Dit zijn voornamelijk oude rijbewijzen die gemaakt zijn van papier.

2.1.2. Algemene regel

Elk geldig Europees rijbewijs zónder administratieve geldigheidsdatum waarvan de houder **sinds twee jaar is ingeschreven in een Belgische gemeente**, wordt **verplicht omgewisseld** tegen een Belgisch rijbewijs met een nieuwe administratieve geldigheidsdatum (art. 78bis van het koninklijk besluit van 23 maart 1998).

VOORBEELD

De houder van een Frans rijbewijs zonder administratieve einddatum schrijft zich in een Belgische gemeente in op 19 februari 2018. Het omwisselen van zijn Frans rijbewijs is verplicht binnen de 2 jaar na inschrijving in België. Hij heeft dus tijd tot 19 februari 2020 om zijn Frans rijbewijs om te wisselen tegen een Belgisch rijbewijs. Omwisseling na deze datum is nog toegestaan, maar dan is de houder van het Frans rijbewijs in overtreding.

2.2. Rijbewijs met een administratieve einddatum

2.2.1. Hoe zien deze rijbewijzen eruit?

Dit zijn voornamelijk rijbewijzen die gemaakt zijn van polycarbonaat in bankkaartmodel.

Er zijn echter ook enkele rijbewijzen die gemaakt zijn van papier die een administratieve einddatum vermelden.

2.2.2. Algemene regel

De geldigheidsduur van een Europees nationaal rijbewijs is maximum 15 jaar. De door de lidstaten afgegeven rijbewijzen worden onderling erkend.

Zolang de geldigheidsduur van het Europees rijbewijs niet dreigt te verlopen, is de omwisseling voor een Belgisch rijbewijs niet nodig.

Opdat de procedure van omwisselen tijdig zou kunnen afgerond worden, is het aangeraden elk Europees rijbewijs waarvan de geldigheidsduur binnen de 3 maanden verloopt, om te wisselen.

VOORBEELD

De houder van een Frans rijbewijs met administratieve einddatum 14 april 2020 schrijft zich in een Belgische gemeente in op 19 februari 2018. Het Frans rijbewijs wordt bij inschrijving in de Belgische gemeente geregistreerd in Mercurius. Voor 14 januari 2020 is het niet nodig om het Frans rijbewijs aan te bieden voor omwisseling (tenzij om een reden die vermeld wordt in [punt IV.2.2.3.](#))

OPGELET

Er zijn recente Europese rijbewijzen die gemaakt zijn van polycarbonaat in bankkaartmodel waarop geen administratieve einddatum ingevuld wordt (vak 4b wordt niet ingevuld). Voorbeelden hiervan zijn Portugal en Roemenië.

Voor deze rijbewijzen moet gekeken worden naar de geldigheidsduur van de categorieën. Zolang de geldigheidsduur van de categorieën niet verlopen is of niet dreigt te verlopen binnen de 3 maanden, hoeft het niet omgewisseld worden tegen een Belgisch rijbewijs.

2.2.3. Uitzondering op de algemene regel

Het omwisselen is wel mogelijk als:

- de geldigheidsduur van een categorie op het Europees nationaal rijbewijs verlopen is ([zie VI.1.2.](#)) of de geldigheidsduur van een categorie op het Europees nationaal rijbewijs verloopt binnen de 3 maanden;
- het Europees nationaal rijbewijs verloren of gestolen is;

OPGELET

Een persoon die een NIEUW rijbewijs heeft verkregen in een ander Europees land terwijl hij ingeschreven was in België, kan **geen Belgisch rijbewijs** vragen **met een attest van verlies of diefstal**. Betrokkene moet zich richten tot de overheid van het land afgifte om een duplicaat te verkrijgen (zie IX.2.).

- het Europees nationaal rijbewijs beschadigd, onleesbaar of tenietgegaan is;
- de foto van de houder van een Europees nationaal rijbewijs niet meer gelijkend is;
- een houder van een Europees nationaal rijbewijs een nieuwe categorie of de basiskwalificatie via examen verwerft in België;
- een houder van een Europees nationaal rijbewijs 35 h nascholing heeft gevolgd in België en de code 95 wil verlengen.

OPGELET:

Zolang een kwalificatiekaart geldig is, wordt de code 95 niet overgenomen op het Belgisch rijbewijs.

VOORBEELD: Als het rijgeschiktheidsattest groep 2 verlopen is en de kwalificatiekaart nog geldig is, zal enkel het Europees nationaal rijbewijs omgewisseld worden (na het voorleggen van een Belgisch rijgeschiktheidsattest). De code 95 die vermeld wordt op de geldige kwalificatiekaart, wordt nog niet overgenomen.

Andere uitzonderingen op deze algemene regel zijn mogelijk. Als u hieromtrent een vraag heeft, moet u een mailtje sturen naar: buitenlandse.rijbewijzen@mobiliteit.fgov.be. Elk dossier zal dan individueel beoordeeld worden.

2.2.4. *Brexit*

BREXIT ZONDER UITTREDINGSAKKOORD

Het Verenigd Koninkrijk (VK) wordt een "derde land" zoals andere landen buiten de Europese Unie zonder een specifiek akkoord met België betreffende het wegverkeer.

Iemand die houder is van een rijbewijs van het VK kan vóór 29 maart 2019 naar zijn gemeente gaan om zijn rijbewijs van het VK om te wisselen naar een Belgisch rijbewijs via een eenvoudige omwisselingsprocedure

BREXIT MET UITTREDINGSAKKOORD

Als het parlement van het Verenigd Koninkrijk het definitieve terugtrekkingsakkoord nog goedkeurt vóór 29 maart 2019, komt er een overgangperiode die tot 31 december 2020 zal lopen.

Iemand die houder is van een rijbewijs van het VK kan tot 31 december 2020 naar zijn gemeente gaan om zijn rijbewijs van het VK om te wisselen naar een Belgisch rijbewijs via een eenvoudige omwisselingsprocedure

Burgers die hun rijbewijs van het VK willen behouden, zullen een Belgisch rijbewijs kunnen verkrijgen nadat ze het theorie- en praktijkexamen hebben afgelegd.

3. PROCEDURE VAN OMWISSELEN

- voorleggen van een Europees nationaal rijbewijs;
- registratie van het Europees nationaal rijbewijs in Mercurius als dit nog niet gebeurd is (06/22);
- opmaken en laten ondertekenen van een aanvraag om een rijbewijs ([formulier N06](#));
- opmaken van het Belgisch rijbewijs (code 70/code van het land/nummer van het Europees nationaal rijbewijs in het vakje "beperkingen/vermeldingen" naast iedere categorie die wordt omgewisseld);
- invoeren van het nieuw rijbewijs in Mercurius (01/12);
- betaling van de retributie;
- het Europees nationaal rijbewijs wordt teruggestuurd naar het land van afgifte. Een kopie van deze documenten moet altijd bij het aanvraagdossier worden gevoegd. De adressenlijst is beschikbaar op onze website: https://mobilit.belgium.be/sites/default/files/downloads/gegevens_van_europese_landen_0.pdf.
- In [bijlage 3](#) aan het einde van dit hoofdstuk kan u een checklist terugvinden die u kan gebruiken bij de omwisselingsprocedure. Dankzij deze checklist zullen fouten vermeden worden.

V. VOORBEELD VAN EEN OMWISSELING

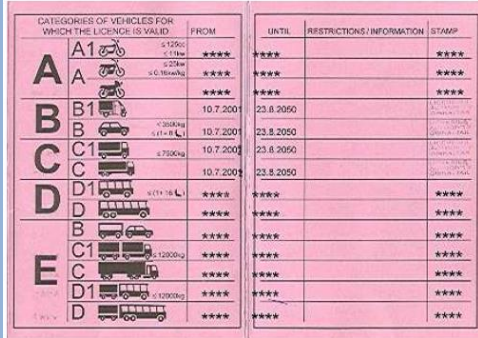
1. VOORBEELD VAN HET OMWISSELEN VAN EEN RIJBEWIJS VAN GIBALTAR

De houder van het rijbewijs van Gibraltar komt in België aan op 13 januari 2004.

Op 7 september 2006 wisselt hij zijn Gibraltarrees rijbewijs om tegen een Belgisch rijbewijs.

Het Gibraltarrees rijbewijs is geldig voor de categorieën:

- B1 en B, verworven in 2001
- en de categorieën C1 en C, verworven in 2002.

EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS UITGEGEVEN DOOR GIBALTAR		GELIJKWAARDIGE CATEGORIEËN	
		Categorieën rijbewijs Gibraltar	Gelijkwaardige Belgische categorieën
		B1	B + code 73 ¹
		B	B
		C1	C1
		C	C

De categorieën die op het Belgisch rijbewijs moet worden overgenomen zijn dus: B, C1 en C + de categorie AM (deze categorie wordt automatisch op ieder Belgisch rijbewijs toegekend).

¹ Code 73 houdt een beperking in maar omdat de aanvrager eveneens houder is van een rijbewijs categorie B zonder beperking, wordt deze beperking niet vermeld.

2. AFGIFTEDATUM

De afgiftedata die op het Belgisch rijbewijs moeten worden overgenomen, zijn de data waarop deze categorieën werden verworven, vermeld op het omgewisselde Europees nationaal rijbewijs.

De afgiftedatum voor de categorie AM is:

- ofwel de afgiftedatum van het Belgisch rijbewijs (07/09/2006) als die categorie niet vermeld staat op het Europees nationaal rijbewijs;
- ofwel de afgiftedatum, vermeld op het Europees nationaal rijbewijs, als de categorie AM gevalideerd is op het Europees nationaal rijbewijs; het gaat dan over een omwisseling.

CATEGORIE	AFGIFTEDATUM
AM	07/09/2006
B	10/07/2001
C1	10/07/2002
C	10/07/2002

3. EINDDATUM

- de categorieën van groep 1 zijn permanent geldig (uitgezonderd medische redenen);
- de categorieën van groep 2 blijven geldig zonder medisch rijgeschiktheidsattest gedurende 5 jaar vanaf de inschrijvingsdatum in het register van een Belgische gemeente of zijn beperkt tot de einddatum, vermeld op het Europees nationaal rijbewijs, als deze korter is dan 5 jaar. Na deze datum moet de houder een medisch onderzoek voor groep 2 ondergaan;
- in ons voorbeeld is de houder aangekomen op 13 januari 2004, de einddatum voor de categorie C en voor de categorie C1 zal dus 12 januari 2009 zijn.

CATEGORIE	EINDDATUM
AM	Permanent
B	Permanent
C1	12/01/2009
C	12/01/2009

4. OMWISSELINGSCODE

De omwisselingscode die in het vakje "beperkingen/vermeldingen" (vak 12.) moet worden ingevuld, is 70/landcode/nummer van het Europees nationaal rijbewijs. De code wordt niet vermeld voor de categorie AM die niet werd omgewisseld.

- de landcode van Gibraltar is UK (de codes van de landen zijn opgenomen in [bijlage 2](#) op het einde van dit hoofdstuk);
- het nummer moet op het Europees rijbewijs worden overgenomen.

BELGISCH RIJBEWIJS DAT WORDT AFGEGEVEN VOOR OMWISSELING

9.	10.	11.	12.
AM 	07.09.06	-----	
A1 			
A2 			
A 			
B 	10.07.01	-----	70/UK/xxxxxxx
C1 	10.07.02	12.01.09	70/UK/xxxxxxx
C 	10.07.02	12.01.09	70/UK/xxxxxxx
D1 			
D 			
BE 			
C1E 			
CE 			
D1E 			
DE 			
G 			

1. Naam, 2. Voornaam, 3. Geboortedatum en -plaats, 4a. Datum van afgifte
 4b. Administratieve geldigheid tot, 4c. Afgegeven door, 5. Rijbewijsnummer
 10. Geldig vanaf, 11. Geldig tot, 12. Beperkingen/vermeldingen

- het "bezoldigd vervoer" is niet vermeld want de aanvrager heeft geen medisch onderzoek voor groep 2 ondergaan in België;
- de categorie AM was niet vermeld op het Europees nationaal rijbewijs, de code 70 is niet vermeld en de afgifte datum is dus de datum van het verkrijgen van het Belgisch rijbewijs.

VI. VERLOPEN GELDIGHEIDSDUUR

1. GELDIGHEIDSDUUR VAN HET EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS IS VERLOPEN

Als de administratieve einddatum van het Europees nationaal rijbewijs verlopen is, moet er worden nagekeken in RESPER ([zie III.2.](#)) of:

- betrokkene daadwerkelijk maar over één Europees nationaal rijbewijs beschikt;
- het voorgelegde rijbewijs gekend is in het land van afgifte;
- het voorgelegde rijbewijs effectief verlopen is;
- er geen verval uitgesproken is op het voorgelegde rijbewijs.

Als bovenstaande voorwaarden vervuld zijn, mag er een equivalent van het rijbewijs worden afgegeven. Voor categorieën van groep 2 moet wel bijkomend een nieuw Belgisch rijgeschiktheidsattest groep 2 worden voorgelegd.

2. GELDIGHEIDSDUUR VAN EEN CATEGORIE OP HET EUROPEES RIJBEWIJS IS VERLOPEN

De categorie van een rijbewijs kan verlopen zijn omwille van een verlopen medische geschiktheid. De categorie mag worden omgewisseld, omdat deze categorie geldig is gemaakt in een Europees land. De einddatum van deze categorie mag in het verleden liggen.

Om deze categorie terug geldig te maken, moet er een nieuw Belgisch medisch attest worden voorgelegd.

GROEP 1

Voor de categorieën van groep 1 (AM, A1, A2, A, B1, B en B+E) is de omwisseling mogelijk op de einddatum van de geldigheid, vermeld op het Europees nationaal rijbewijs. Bij de aanvraag van het Belgische rijbewijs moet een nieuw rijgeschiktheidsattest groep 1, afgeleverd in België, toegevoegd worden.

GROEP 2

Voor de categorieën van groep 2 (C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D en D+E) is het omwisselen verplicht 5 jaar na de datum van inschrijving in België of vroeger als de einddatum die vermeld is op het Europees nationaal rijbewijs geen 5 jaar meer is. Bij de aanvraag van het Belgisch rijbewijs moet een nieuw rijgeschiktheidsattest groep 2, afgeleverd in België, toegevoegd worden.

OPGELET

Zolang een kwalificatiekaart geldig is, wordt de code95 niet overgenomen op het Belgisch rijbewijs.

VOORBEELD

Als het rijgeschiktheidsattest groep 2 verlopen is en de kwalificatiekaart nog geldig is, zal enkel een omwisseling van het Europees nationaal rijbewijs plaatsvinden (na het voorleggen van een Belgisch rijgeschiktheidsattest). De code 95 die wordt vermeld op de geldige kwalificatiekaart, wordt nog niet overgenomen.

VOORBEELD 1

- datum van inschrijving in België: 18/09/2017
- afleverdatum van Europees rijbewijs: 12/05/2016 (geldigheid 10 jaar)
- einddatum categorieën groep 2 op Europees rijbewijs: 12/05/2021 (geldigheid 5 jaar)
 - als betrokkene wil blijven rijden met voertuigen van de categorieën van groep 2, moet hij ten laatste op 12/05/2021 zijn Europees nationaal rijbewijs omwisselen tegen een Belgisch rijbewijs en een rijgeschiktheidsattest groep 2 voorleggen dat werd afgeleverd in België.

VOORBEELD 2

- datum van inschrijving in België: 18/09/2017
- afleverdatum van Europees rijbewijs: 12/05/2016 (geldigheid 10 jaar)
- einddatum categorieën groep 2 op Europees rijbewijs: 12/05/2026 (geldigheid 10 jaar)
 - als betrokkene wil blijven rijden met voertuigen van de categorieën van groep 2, moet hij op 18/09/2022 zijn rijbewijs omwisselen tegen een Belgisch rijbewijs en ook een rijgeschiktheidsattest groep 2 dat in België werd afgeleverd, voorleggen.

VOORBEELD 3

- datum van inschrijving in België: 18/09/2017
- afleverdatum van Europees rijbewijs: 12/05/2008 (geldigheid 10 jaar)
- einddatum categorieën groep 2 op Europees rijbewijs: 12/05/2018 (geldigheid 10 jaar)
 - rijbewijs moet ten laatste op 12/05/2018 omgewisseld worden naar een Belgisch rijbewijs
 - als betrokkene wil blijven rijden met voertuigen van de categorieën van groep 2, moet hij op 12/05/2018 ook een rijgeschiktheidsattest groep 2 dat in België werd afgeleverd, voorleggen.

3. GELDIGHEIDSDUUR VAN CATEGORIE GROEP 2 ZONDER EINDDATUM OF MET EEN EINDDATUM VAN MEER DAN VIJF JAAR

Het is mogelijk dat rijbewijzen die in een andere Europese lidstaat werden afgeleverd een einddatum van meer dan vijf jaar of zelfs geen einddatum vermelden in kolom 11. Na 19/01/2013 mogen, volgens richtlijn 2006/126, categorieën van groep 2 nooit langer dan 5 jaar geldig verklaard worden.

Artikel 21, §1, derde lid van het KB van 23 maart 1998 zegt het volgende:

“Het Europese rijbewijs afgegeven voor het besturen van voertuigen van de categorieën C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E en DE of voor gelijkwaardige categorieën is geldig voor een periode van vijf jaar, te rekenen vanaf de inschrijvingsdatum in een Belgische gemeente of bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Evenwel, als er op het rijbewijs een kortere geldigheidsduur is vermeld dan deze in dit lid, is die kortere duur van toepassing.”

Dus een rijbewijs met categorieën met een geldigheidsduur van meer dan vijf jaar of zonder einddatum in kolom 11, is in België maximum 5 jaar geldig voor groep 2, te rekenen vanaf de dag van inschrijving.

Betrokkene mag dus tot maximum 5 jaar na zijn inschrijvingsdatum met zijn Europees rijbewijs blijven rijden tenzij een categorie van groep 2 eerder vervalst. Daarna moet hij omwisselen met voorlegging van een geldig Belgisch medisch attest.

VII. VERVAL

1. EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS EN VERVAL UITGESPROKEN IN BELGIË

1.1. Algemene regel

Iemand die in België verblijft, houder is van een Europees rijbewijs dat hij niet heeft omgewisseld en een verval heeft opgelopen in België, wisselt dit Europees nationaal rijbewijs niet om als hij terug hersteld is in het recht tot sturen.

Na definitief herstel in het recht tot sturen of na afloop van de vervalperiode recupereert de houder zijn Europees rijbewijs bij de griffie.

Het Europees rijbewijs wordt niet omgewisseld tegen een Belgisch rijbewijs.

1.2. Opmaak beperkt rijbewijs

Als het Europees rijbewijs nog niet geregistreerd staat in Mercurius, vraagt de gemeente een kopie van dit rijbewijs aan de griffie om dit rijbewijs eerst te kunnen registreren in Mercurius met code 06/22.

Na de registratie van het Europees rijbewijs met code 06/22, wordt dit rijbewijs met code 04/70 buiten omloop gesteld. Vervolgens wordt met code 01/72 een Belgisch rijbewijs met beperkte geldigheid (voorlopig herstel in het recht tot sturen) gedeeltelijk verval (verval beperkt tot bepaalde categorieën) of beperkt rijbewijs (weekendverval) afgeleverd.

Na definitief herstel wordt het Europees rijbewijs gerecupereerd en het beperkt rijbewijs afgegeven aan de griffie. Als de gemeente dit beperkt rijbewijs ontvangt, wordt dit terug op non-actief geplaatst in Mercurius met code 04/70. Het nationaal Europees rijbewijs wordt op actief geplaatst met code 05/70.

2. EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS EN VERVAL UITGESPROKEN IN HET BUITENLAND

2.1. Algemene regel

Als het Europees rijbewijs voorwerp uitmaakt van een rijverbod in een andere lidstaat, kunnen we dit Europees rijbewijs niet registreren of omwisselen in een Belgisch rijbewijs.

Volgens de omwisselingsprocedure wordt het origineel Europees rijbewijs teruggestuurd naar het land van afgifte. Als dit Europees rijbewijs toch het voorwerp uitmaakt van een intrekking of schorsing, wordt dit meestal gemeld aan onze overheid. De gemeente zal dan met deze informatie de burger vragen het Belgisch rijbewijs in te leveren aangezien dit onterecht omgewisseld was.

2.2. Het Europees rijbewijs met een einddatum en/of beperkingscode bij categorie

Soms staan er op een Europees rijbewijs een einddatum en/of bepaalde beperkingscodes vermeld bij een categorie van groep 1 of 2 wegens een verval in het verleden.

De einddatum en/of beperkingscode bij de welbepaalde categorie wordt bij het omwisselen overgenomen op het Belgisch rijbewijs. Nadien kan de burger met een rijgeschiktheidsattest van groep 1 of groep 2 (afhankelijk van de categorie) zijn of haar rijgeschiktheid verlengen.

Categorieën van het nationaal Europees rijbewijs waarvoor nog een lopend rijverbod in het buitenland is uitgesproken, kunnen niet omgewisseld worden.

2.3. Voorbeelden

De burger met een Europees nationaal rijbewijs dat enkel geregistreerd is in Mercurius en een lopend rijverbod heeft in het land van afgifte van dit Europees rijbewijs, krijgt geen Belgisch rijbewijs.

De burger waarvan het Europees rijbewijs al is omgewisseld tegen een Belgisch rijbewijs en nadien een rijverbod oploopt in het buitenland, kan zijn Belgisch rijbewijs hernieuwen mits het voorleggen van een attest dat de intrekking van het Belgisch rijbewijs in het buitenland bevestigt. Dat nieuw Belgisch rijbewijs wordt via het motief 08/54 in Mercurius aangevraagd.

VIII. FRANS RIJBEDIJS MET PUNTENSALDO '0'

Volgende situaties kunnen zich voordoen:

- het Franse rijbewijs is nog steeds geldig maar heeft geen punten meer.
Dat rijbewijs mag niet omgewisseld worden. De houder ervan moet zich eerst in orde stellen in Frankrijk
- het Franse rijbewijs is ongeldig en heeft geen punten meer.
Dat rijbewijs bestaat niet meer en kan dus zeker niet omgewisseld worden. De houder ervan moet in België opnieuw examens afleggen om een Belgisch rijbewijs te verkrijgen zonder vrijstelling van scholing.

OPGELET: indien betrokkene al houder geweest is van een Belgisch rijbewijs en dit heeft omgewisseld in Frankrijk kan hij zijn oude Belgische rijbewijs hernieuwen in België ongeacht het puntensaldo. Bijkomende categorieën, behaald in Frankrijk, mogen niet overgenomen worden. Enkel initiële categorieën mogen hernieuwd worden.

IX. OPEENVOLGEND OMWISSELEN VAN EEN RIJBEWIJS NA HET VERKRIJGEN VAN NIEUWE CATEGORIEËN IN VERSCHILLENDE EUROPESE LANDEN

1. NAAR AANLEIDING VAN VERANDERING VAN VERBLIJFPLAATS

Zolang de geldigheidsduur van het Europees rijbewijs niet dreigt te verlopen, is de omwisseling voor een Belgisch rijbewijs niet nodig. ([zie IV.1.2.](#))

Echter; als een persoon verandert van verblijfplaats, moet hij mogelijk zijn Europees nationaal rijbewijs omwisselen, bijvoorbeeld omdat hij nieuwe categorieën verworven heeft in een ander land.

VOORBEELD

Iemand woont achtereenvolgens in Duitsland, Frankrijk en België.

- in Duitsland behaalde hij het rijbewijs categorie B;
- in Frankrijk heeft hij categorie C verworven;
- in België vraagt hij zijn Frans rijbewijs om te wisselen als de geldigheidsduur ervan verlopen is.

Als deze persoon vraagt zijn rijbewijs om te wisselen tegen een Belgisch rijbewijs, dan moet men oppassen dat de datum waarop iedere afzonderlijke categorie werd verworven, overeenstemt met de datum waarop deze categorie voor het eerst werd verworven.

Men moet ook oppassen dat de landcode (70/land/nummer) wel degelijk van het land is waar deze categorie voor de eerste keer werd behaald. In het voorbeeld is dat dus Duitsland voor de categorie B en Frankrijk voor de categorieën C1 en C.

OPGELET

Als bepaalde categorieën in België werden verworven en vervolgens in een of meerdere andere landen werden omgewisseld, dan worden deze categorieën zonder omwisselingscode op het nieuw Belgisch rijbewijs vermeld als de houder een omwisseling vraagt bij zijn terugkeer in België. Indien alle categorieën oorspronkelijk in België werden behaald, dan moet er geen enkele landcode op het Belgisch rijbewijs worden vermeld.

2. ZONDER VERANDERING VAN VERBLIJFPLAATS (INGESCHREVEN IN BELGIË)

Het kan gebeuren dat een persoon die in België is ingeschreven, een nieuw rijbewijs heeft verkregen in een ander Europees land en dat wil omwisselen tegen een Belgisch rijbewijs. Zolang het Europees nationaal rijbewijs geldig is, is de omwisseling voor een Belgisch rijbewijs niet nodig. Dit rijbewijs wordt ook niet geregistreerd zolang de geldigheidsduur niet dreigt te verlopen.

Registratie in Mercurius is echter wel toegestaan indien betrokkene:

- wil optreden als begeleider voor een voorlopig rijbewijs;
- een internationaal rijbewijs wil verkrijgen.

Om bij verlies of diefstal van dit Europees nationaal rijbewijs een duplicaat te verkrijgen, moet betrokkene zich richten tot de overheid van het land van afgifte van dit Europees nationaal rijbewijs. Hij zal een vervangend document ontvangen voor zijn initieel afgeleverde rijbewijs.

VOORBEELD

Iemand is ingeschreven in België en heeft een Belgisch rijbewijs categorie B. Hij gaat in Polen op vakantie en behaalt de categorie C met basiskwalificatie en verkrijgt terug een Pools rijbewijs. Hij komt terug naar België; hij is nooit uitgeschreven geweest. Het omwisselen van het Pools rijbewijs is niet mogelijk. Betrokkene moet met het geldig Pools rijbewijs blijven rijden zolang dit geldig is.

Als hij na 14 dagen terugkomt met een attest van aangifte van verlies of diefstal, zal hij zich moeten richten tot de overheid van het land van afgifte van dit Europees nationaal rijbewijs om een duplicaat te verkrijgen.

X. BIJLAGEN

1. BIJLAGE 1: ATTEST VERKLARING OP EER

[terug naar punt II.2.](#)

<u>VERKLARING OP EER</u>	
Ondergetekende _____	
geboren te _____,	verklaart op eer ¹
☐	geen houder te zijn van een rijbewijs, afgegeven door een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Economische Ruimte
☐	houder te zijn van een rijbewijs _____ (afgegeven door een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Economische Ruimte)
	Gedaan te _____
	op _____
	Handtekening

¹ kruis het vakje aan

2. BIJLAGE 2: LIJST VAN DE GEBIEDEN EN LANDEN DIE EUROPESE RIJBEWIJZEN AFLEVEREN

[terug naar punt I.1.](#)

[terug naar punt V.1.4.](#)

LANDEN EN GEBIEDEN	CODE
BELGIË	B
BULGARIJE	BG
CYPRUS	CYP
DENEMARKEN	DK
DUITSLAND	D
ESTLAND	EST
FINLAND	FIN
FINLAND – ÅLAND (AUTONOME REGIO VAN FINLAND)	FIN
FRANKRIJK	F
FRANKRIJK – FRANS GUYANA (DOM)	F
FRANKRIJK – GUADELOUPE (DOM)	F
FRANKRIJK – MARTINIQUE (DOM)	F
FRANKRIJK – MAYOTTE (DOM)	F
FRANKRIJK – RÉUNION (DOM)	F
FRANKRIJK – SAINT PIERRE ET MIQUELON (DOM)	F
GIBRALTAR (BRITS OVERZEES GEBIED)	UK
GRIEKENLAND	GR
HONGARIJE	H
IERLAND	IRL
ITALIË	I
KROATIË	HR
LETLAND	LT

LANDEN EN GEBIEDEN	CODE
LITOUWEN	LV
LUXEMBURG	L
MALTA	MLT
NEDERLAND	NL
OOSTENRIJK	A
POLEN	PL
PORTUGAL	P
ROEMENIË	RO
SLOVAKIJE	SK
SLOVENIË	SLO
SPANJE	E
TSJECHIË	CZ
VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITANNIË EN NOORD IERLAND	UK
ZWEDEN	S
EUROPESE ECONOMISCHE RUIMTE	
IJSLAND	IS
LIECHTENSTEIN	FL
NOORWEGEN	N

3. BIJLAGE 3: OMWISSELINGSPROCEDURE – CHECKLIST

Zie onze website

https://mobilit.belgium.be/sites/default/files/downloads/omwisselingsprocedure_-_checklist_0.docx

OMWISSELINGSPROCEDURE – CHECKLIST	
HOUDER VAN HET EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS	
1. Is de aanvrager houder van de in artikel 3 van het K.B. van 23 maart 1998 vermelde documenten en voldoet hij aan de voorwaarden van dat artikel (zie hoofdstuk 3 Toepassingsveld)?	☐ JA ☐ NEEN
ALS HET ANTWOORD NEEN IS, KAN DE AANVRAGER GEEN BELGISCH RIJBEWIJS VERKRIJGEN DOOR OMWISSELING VAN EEN EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS EN DE PROCEDURE STOPT HIER.	
IDENTIFICATIE VAN HET AANGEBODEN EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS	
2. Is de aanvrager houder van een Europees nationaal rijbewijs?	☐ JA ☐ NEEN
3. Is de aanvrager houder van een attest van aangifte of diefstal (afgeleverd door de politie)?	☐ JA ☐ NEEN
ALS HET ANTWOORD OP BEIDE VRAGEN NEEN IS, HEEFT HET DOCUMENT GEEN WAARDE. HET WORDT TERUGGEGEVEN AAN DE AANVRAGER EN DE PROCEDURE STOPT HIER.	
4. Is het Europees nationaal rijbewijs verkregen (afgifedatum) in een periode dat de houder ervan al in België was ingeschreven?	☐ JA ☐ NEEN
ALS HET ANTWOORD JA IS, MOET U OVERGAAN NAAR VRAAG 5. ALS HET ANTWOORD NEEN IS, MOET U VERGAAN NAAR VRAAG 6.	
5. Gaat het om een attest van aangifte van verlies of diefstal (afgeleverd door de politie)?	☐ JA ☐ NEEN
ALS HET ANTWOORD JA IS, KAN DE AANVRAGER GEEN BELGISCH RIJBEWIJS VERKRIJGEN EN DE PROCEDURE STOPT HIER. BETROKKENE MOET ZICH RICHTEN TOT DE OVERHEID VAN HET LAND VAN AFGIFTE OM EEN DUPLICAAT TE BEKOMEN. ALS HET ANTWOORD NEEN IS, MOET U OVERGAAN NAAR VRAAG 6	
EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS ZONDER ADMINISTRatieve EINDDATUM	
6. Vermeldt het Europees nationaal rijbewijs een administratieve einddatum?	☐ JA ☐ NEEN
ALS HET ANTWOORD JA IS, MOET U OVERGAAN NAAR VRAAG 7 ALS HET ANTWOORD NEEN IS, MOET U OVERGAAN NAAR VRAAG 13	

EUROPEES NATIONAAL RIJBEWIJS MET ADMINISTRATIEVE EIINDDATUM	
7. Dreigt de geldigheidsduur van een of meerdere categorieën op het rijbewijs binnen de 3 maanden te verlopen?	☐ JA ☐ NEEN
8. Is het rijbewijs verloren of gestolen?	☐ JA ☐ NEEN
9. Is het rijbewijs beschadigd of teniet gegaan?	☐ JA ☐ NEEN
10. Is de foto op het rijbewijs niet meer gelijkend?	☐ JA ☐ NEEN
11. Heeft de houder van het rijbewijs een nieuwe categorie of basiskwalificatie via examens verworven in België?	☐ JA ☐ NEEN
12. Heeft de houder van het rijbewijs 35 h nascholing gevolgd in België en wil hij de code 95 verlengen?	☐ JA ☐ NEEN
ALS HET ANTWOORD OP ALLE VRAGEN NEEN IS, KAN DE AANVRAGER GEEN BELGISCH RIJBEWIJS VERKRIJGEN DOOR HET OM TE WISSELEN EN DE PROCEDURE STOPT HIER	

ECHTHEIDSONDERZOEK	
13. Gaat het om het omwisselen van een Frans rijbewijs?	☐ JA ☐ NEEN
14. Is de geldigheidsduur van het rijbewijs verlopen?	☐ JA ☐ NEEN
15. Is het rijbewijs verloren of gestolen?	☐ JA ☐ NEEN
16. Is het rijbewijs beschadigd/onleesbaar/teniet gegaan?	☐ JA ☐ NEEN
17. Heeft u ernstige twijfels over de echtheid van het rijbewijs?	☐ JA ☐ NEEN
ALS HET ANTWOORD OP ALLE VRAGEN NEEN IS, HOEFT ER GEEN ECHTHEIDSONDERZOEK TE GEBEUREN EN KAN HET RIJBEWIJS WORDEN OMGEWISSELD. U MAG OVERGAAN NAAR VRAAG 19	
ALS HET ANTWOORD OP EEN OF MEERDERE VRAGEN JA IS, MOET U EEN ECHTHEIDSONDERZOEK LATEN UITVOEREN EN HIERVOOR EEN MAIL STUREN NAAR BUITENLANDSE.RIJBEWIJZEN@MOBILIT.FGOV.BE	

OPMAAK EN AFGIFTE VAN EEN BELGISCH RIJBEWIJS	
18. Is het Europees nationaal rijbewijs na onderzoek volkomen echt gebleken?	☐ JA ☐ NEEN
ALS HET ANTWOORD OP DEZE VRAAG NEEN IS, KAN DE AANVRAGER GEEN BELGISCH RIJBEWIJS VERKRIJGEN DOOR HET OM TE WISSELEN EN DE PROCEDURE STOPT HIER	
19. Is het buitenlands nationaal rijbewijs of attest van verlies/diefstal overhandigd aan de gemeente?	☐ JA ☐ NEEN
ALS HET ANTWOORD OP DEZE VRAAG NEEN IS, MAG HET BELGISCH RIJBEWIJS NIET OVERHANDIGD WORDEN AAN DE AANVRAGER	